

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatos katholikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1896. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség (s kiadóhivatal): Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Vázsonyi és a párbaj.

(*) Magyarország újságíróinak és olvasóinak jó része emlékszik még arra a jó néhány év előtt vívott párbajra, melynek egy nagyváradi zsidó újságíró esett áldozatul. Az eset annak idején nagy port vert fel ország-szerte; a lapok hasábszámra irtak a párbaj esztelensége, barbársága ellen s már-már azt godoltuk, hogy a mozgalom komoly lesz s mint a művelt nyugat hűségese utanzói a sok rossz után a jóban is követni fogjuk a vezér nemzetek példáját s vallás, faj és osztálykülönbség nélkül tömörülünk a páros viaskodás valóban barbár és közép-korbéli intézményének kiküszöbölésére.

Sajnos, nem úgy történt és évek során át az egyház ismét magára maradt; egyedül hangoztatta szavát a civilizáció, a valódi műveltség érdekében, követelvé a modern ökológ megzúntetését.

Egyes, egyházuk s az Isten törvényét mindenben szem előtt tartó katolikus férfiak, — katonák, előkelő tisztviselők, újságírók — ahol csak tehették, sokszor a rájuk gyakorolt nagy erkölcsi presszió dacára is érvényesítették ez irányban meggyőződésüket, de az óhajtott eredmény, hogy példájuk követésre találjon, elmaradt. Mi több, valóságos hajsza indult meg a férfiak sokszor kiváló és intakt személye ellen, vagy ha ez nem, ugy agyonhallgatás lett jutalma bátor fellépésüknek.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

A legdrágábbik bor.

A csényei Gergők arról voltak nevezetesek, hogy ha egyszer bevetődtek Sárvárra, akkor hiszen meg is ragadtak ott vagy fél hétig. Jobb mulatókat keresni kellett náluk. Ha ökröt, buzát adtak el, a pénz miként ha veszekedett volna a zsebükben; nem volt nyugtok mindaddig, míg csak a felének az ületére nem vertek.

Olyankor a kit először elcsiptek az utcán piacon, annak velük kellett tartania, Itatták, etették, míg csak ki nem dült, s ha már sem ülni, sem állani nem tudott, akkor hazaszállították saját szekerekükön s az elhullott vitéz helyét más frisebb erő foglalta el.

E tekintetben mi szép Magyarország még jól állunk: zsidó se kap olyan hamar kompanistát, mint mi ivópajtást.

Mult csütörtökön történt, hogy a kisebbik Gergő — tetszik tudni, a nagyobbik lump — végig bandukolt a város utcáin. Erősen keresett egy az ivásban foghatós embert, hanem az ördög fialetket sem hordott az utjába. Csupa leány, rivó gyerek, csupa asszony, hogy az ember fiának megborsózik a háta fölülük. Igazán nem is tudni, miért teremtette az Uristen azt a sok szoknyás nemzetiséget.

Gergő már dühösködni kezdett. Szerencsére

Emlékeznünk még Rakovszkynak egy nagyváradi lapszerkesztő ellenében tanusított mult évi viselkedésére, láttuk mily otromba támadásokban részesítette a zsidó zsurnalisztika azért, mert ügye eldöntését nem volt hajlandó a kardok élére vagy a pisztoly golyójára bizoni.

Ausztriában Lueger, Neumayer polgármesterek egyenesen visszautasították egy krakéler »napkeleti« kihívását; magas állásu katonatisztek karbojtktól váltak meg inkább, semhogy lelkiismeretük, meggyőződésük ellen cselekedjenek. Újra a zsidó sajtó volt az, a mely e férfiakat a gyávaóság, a lovagiatlanság vádjával illette.

Azóta is, igazi és tisztéletbeli zsidók, a fővárosban és a vidéken azzal a manőverrel iparkodtak a keresztény sajtót lejáratni, hogy sértegettek, rágalmaztak s akkor midőn az a keresztény újságíró ezért körmükre koppintott, az ügy tisztázását a párbajozás terére iparkodtak átjátszani. Mikor aztán ez nem sikerült, az a keresztény újságíró elveire hivatkozva a fegyveres elégtételt megtagadta, vagy papi állásánál fogva azt meg nem adhatta, hanem törvényes megoldást követelt: akkor újra azon másik sajtó emberei voltak azok, kik mellüket verve kiabálták tele a világot, hogy ime itt nem lehet semmit tennünk, itt lovagias elégtételt nem kaphatunk, ergo: szegény ügyefogyott ellenfeleink nem is érdemesek szavunkra, tekintetünkre, mert hiszen nem is olyan emberek, mint mi vagyunk.

akkor fordult be az utcába Soós Gábor a kötele. A mi emberünk föllelegzett: no csakhogy végtére mégis akad fialelek! Mulatni ugyan még nem mulatott vele, de hát a kötelesek mind értik a csiziót. Nem is azért, hanem csak amugy szokásmondásból kérdezte tőle:

— Hé Gazi birod-e a bort?

— Hány hordóval? — volt a nyugodt válasz.

— Derék ember vagy — vágta hátba Gergő — ezt vártam tőled. Gyere tarts velem; ma még olyan mulatást cselekszünk meg ketten, hogy öreg ribillió üt ki Sárvárról. Gyere csak pajtás!

— Huzni kezdte a »Korona« felé.

Ott a pincérek összefutottak. Tudták már, hogy az egyszer jó nap készül.

— Alá szolgálja! Szolgálja, nagyságos ur! — fogadták valamennyien erős hajlongással Gergőt. A kötelet észre sem vették, pedig hát más-kor ő is számot szokott tenni a korcsmában.

— Parancsol nagyságos Ur! — kérdi a főpincér, miután minden kollegáját félre taszította — bort, sört?

— Te bolond — mordult Gergő a pincérre — hát még idáig sem ismered a guszatusomat? Árpa levét kínálsz? kell a sintérnek. Bort ide, kófc, csak bort!

— Milyent?

— Nem hallgatsz? Hát kérdeztem én valaha az árát? Bort ide! jót, a legdrágábbikat. Fuss, mert leverem mindjárt a lábodat.

Igy tartott ez, mint mondtuk, a legutóbbi időkig.

Pár hete történt a sajnálatos eset, hogy Magyarország legjellemtelenebb, legocsmányabb eszközökkel dolgozó személtapjának zsidó szerkesztőjét egy keresztény egyetemi hallgató párbajban meglötte. Sajnálatosnak mondjuk az eseményt, mert a párbajt mindenkor kárhoztattuk és kárhoztatjuk, bárki legyen is az áldozata.

Erre már megmozdult a napkeleti gárda, megfuvattak a Jerichónál híressé vált trombiták általában a párbaj, különösen pedig a győztes keresztény fél ellen.

De az eset még sem volt eléggé alkalmas arra, hogy a párbajellenes mozgalmat a maga teljes komolyságával megindítsa.

A napokban végre nagy esemény történt A magyarországi demokrata párt egyetlen képviselője, a zsidó Vázsonyi lépett ki a porondra, hogy pártja programját a képviselőházban elmondja. Bészédje közben oly megjegyzést tett, melyet dr. Szüllő Géza, a néppárt egyik tagja magára nézve sértőnek talált s ezért a régi módi szerint, elküldte segédeit Vázsonyihoz. Az ifju bár, de mégis nagy demokrata kijelentette, hogy ő elvből nem párbajozik, s a polgári becsületet mindenkor becsüli annyira, hogy az holmi párbaj támogatásokra nem szorul.

Igen helyesen. Becsüljük e korrekt megjegyzést, tiszteljük a férfit, ki ezt

A pincérek szétröpültek, csak a köteles ordította el magát a hátuk mögött:

— En a legdrágábbikból nem iszom. Nekem ordinárit hozzatok!

— Csitt te köteles? — rontott Soós Gábornak hegyibe Gergő — azt iszod, a mit én hozatok.

— De ha egyszer nem iszom! — ellenkezett a másik.

— Nem iszol? — csudálkozott el Gergő, kinek újság volt az ilyen felelet; legalább teljes életében nem esett meg vele, hogy valaki szivesen ne fogadta volna, mikor potyával kínálta. Hát aztán miért nem iszol?

— Mert én csak ordinárit iszom — volt a határozott válasz.

— Te sült számar! — gorombáskodott Gergő — hiszen én fizetem!

— Bánom is én, ha a Porcius Pilátus fizeti, de én megmondom, nekem a legdrágábbik nem kell, én csak ordinárit iszom.

— Mi bajod hát köteles? beszélj már egyszer! Mert ha engem megdühösítesz, akkor rossz világ lesz iziben. Mért nem iszol a legdrágábbikból? He?

— Hallani sem szeretem a nevét — sóhajtott Soós Gábor egészen nekiszontyolodva — az nekem már egyszer iszonyuan befűtött.

— Berugtál tőle?

— Józanabb voltam, mint ma vagyok.

— Nem értelek.

nem Szülő dr.-nak, de Magyarország párbajozó krakéléreinek bátran a szemébe vágta. S bár a levegővel, mely ma még Magyarország vivni tudó embereit éléti, tudjuk magyarul dr. Szülő eljárását, de azt menteni, igazolni nem tartjuk feladatunknak. A mi erkölcselen, az erkölcselen, bárki követi is el.

De ime, nézzük újra a zsidó sajtót! Ez a sajtó, mint már mondtuk, évek hosszú során át pengérezte vagy legjobban esetben agyonhallgatta azon bátor katolikus férfiakat, azon keresztény hírlapírókat, kik elveikre, lelkiismeretükre, Istenük és egyházuk parancsára hivatkozva kijelentették, hogy nem párbajoznak, igazi faji hencsérrel gyávák, alig ember-számba menőknek jelentette ki őket. S ma? Ma dicsőimusz zengedez a Széll Kálmán saját külön házi zsidajától lefelé legalább minden második napkeleti zsunnaliszta a zsidó Vázsonyinak, ki ma nagyobb Hannibálnál, Julius Caezárnál, nagyobb Hunyadynál és saját Eugén-nél; ki többet tesz az emberiségért, mint paulai sz. Vince, ki korszakalkotóbb Kolombusznál, kinek bátorságához a Kinizsi kis miska; ki több talán még Széll Kálmánnál is, ki ma, ha megengedi, legfeljebb a világ első gentlemanjével Edvárd angol királylyal szabad összehasonlítani. Ma, az öröm, a diadal e perceiben, kegyelmet kap minden keresztény ember, ki valaha egy párbajt visszautasított, Ugron Gábor-tól egész Luegerig, mert ime eljárásukat a világnak Edvárd angol király után legelső gentlemanje, dr. Vársonyi Vilmos utólagosan sankcionálta.

Helyes, ám dicsőítsék Vázsonyit, semmi kifogásunk ellene, megérdemli. S óhatjuk, hogy az új mozgalom, bár ha ezen uton is, erőre kapjon.

Minket csak egy körülmény érdekel, mely fontos tanulságot rejt magában. Csak egy zsidó, egy portált, zsurokon, pikniken, gyűléseken tömjénezett zsidó kell hozzá és Magyarországon két nap alatt a legmegvetettebb, a legelnyomottabb,

— Nehéz is azt megérteni, ha csak magam el nem mondom.

— Mondd hát no, hadd hallom, mi bajod neked a legdrágábbik borral?

— Éppen akkor tettem az asztalra vagy három hosszonyaku palackot. A pincér töltött, de a köteles elkapkapta poharát.

— Beszélj már no, — biztatta kíváncsian Gergő — mert ha nem mondd, mindjárt beléd töltetem.

— Lassan no, hiszen mondom már mentegetőzött Soós Gábor, nagyot sóhajtott s avval kezdte:

— Tetszik tudni, a fiam az ősszel végére járt a katonasornak.

— És aztán? — biztatta Gerő.

— És aztán meg akart házasodni.

— Jól vagyon, okosan tette.

— Okosan persze, mert Izsó Józsi lányát akarta elvenni. Jó guszta van a kölyöknek, tetszik tudni.

— Elhiszem, el, csak tovább. Izsó talán nem adta.

— Hogyne adta volna, ha már egyszer adta. Hanem tetszik tudni mitóta összevesztünk...

— Összevesztetek?

— Ühüm — bizonykodott a köteles.

— De hát min vesztetek össze, ha szabad tudnom? — firtatta Gergő a maga emberét.

— A legdrágábbik boron — volt a válasz.

— Kezd érdekes lenni. Te lát összevesztetek?

a legképtelenebbnek kikiáltott eszme is kedvelt lesz sajtó és közvélemény előtt. Szerkesztő Úr, ne fogadjunk mi is a néppártnak egy ilyen zsidót? So soll ich leb'n!

Vörösmarty emlékezete.

Nemzetünk mesterköltőjének születési évfordulóján ismét ünnepi díszet öltött a város s megmutatta, hogy nem feleli, megbecsüli nagyjait. De nemcsak a város, a megye, az egész ország ünnepe volt e nap, a rendületlen álló hatalmas ércszobor lábánál e naptól kezdve hirdeti a nemzet elismerő halálját az érce formált babérkoszoru, mely hirdeti egyszerre a törvényhatóságok kegyeletes megemlékezését is.

Az ünnepély vasárnap d. e. 11 órakor vette kezdetét. A városi és megyei törvényhatóság tisztikarát küldöttség képviselte a szobornál, a hol a Vörösmarty-kör, a főgimnázium ifjúsága tanáraikkal együtt testületileg jelent meg, de ott volt Székesfejérvár szab. kir. város közönsége is beláthatlan tömegben. A déli vasuti dalárda ez alkalommal sem tagadta meg magát, kivette részét az ünnepélyből, melyet a »Hymnus« el-énekkelésével vezetett be. Az ének elhangzása után dr. Kerekes Lajos árvaszéki ülnök, a Vörösmarty-kör titkára a nemzeti trikolorral díszített emelvényre lépett s a következő lelkes beszéd kíséretében adta át az érckoszort a város közönségének:

Mélyen tisztelt Közönség!

December havának 1-jén forgott le egy éve annak, hogy nemzetünk, a haza nagy fia, Vörösmarty Mihály születésének egy évszázados fordulóját ünnepelté.

Büszkén mondhatjuk, hogy az ünnepelés eszméje először e város falai közül kelt szármalásra s a nemzet igaz érzését tolmácsolván, vándorútjában az ország szive, a haza minden vidéke, tája határtalan szeretettel fogadta.

És e szerény falak között megszületett eszmét belső erkölcsi ereje s a körülvevő lelkesedés melege csodás gyorsan felnevelte, majd nemsokára szárnyra kelve az ilhet magas régiójába szállt s kiteríté szárnyait fölöttünk egy országos ünnep búske mezében.

Az ünnepelés ideje testté lett, az egész nemzet lelkesedésének szent tüzetét.

Magasztos jelenség volt az — mélyen tisztelt közönség — midőn a milliók szívéből alakult hatal-

Mondtam már, hogy igenis. Leánykérdőbe mentem. Mint apának csak van annyi jusom, hogy magam menjek; átmentem Izsó komámhoz s ott kezdtem:

— Adsz a lányodat; a fiam tisztára belöndült.

— Jó kezdet — hagyta helyben Gergő — és mit mondt a komád arra?

— Azt mondta, hogy vigyem azt a vászoncselédet; elég sokáig tartotta, — vesződjék vele más ezental.

Szóval hamar megegyeztünk. Ő még kérdezte, iszom-e pohár bort. És én persze azt mondtam, hogy iszom. Hogyne innám, mikor egyszer tudom, hogy kítőnő borai vannak; másrészt meg a szivesen látott leánykérőt nem igen szokás csak amugy szárazon elereszteni: bor nélkül még cselédet se fogadok, nem hogy aszszonyt szerződtenék a házhoz. Mondtam neki, komám, hozz egy litert, hanem azt kikötöm, hogy a legdrágábbikból.

Izsó Józsi huncutul nevetett s azt felelte: — Jól van, komám, az egyszer a legdrágábbikból iszunk. Éppen nyolcvan pengőbe került akója.

Arra a szóra az én torkom már csetleni kezdett. Az argyélusát is neki olyat hát nem iszik hamarosan mindenféle jött-ment ember. Nem tudom, a királynak van-e olyan drága? — Én is Tamás vagyok benne — tette

mas lény, a Nemzet, mely óriás lelkének gyűlöletével porba sujthat, szeretetével fellegekig emelhet, néma áhítat érzelmétől áthatva letette hódoló szeretetének háthatatlanágot nyújtó koszoruját azon nagy szellem emlékére, kit a Genius fölszállt oly nagygyá, oly magasra, hogy megértse, meghallja nemzete zivének minden dobbanását.

Egy pillanatra sem hittük, hogy az az ünnep csak a miénk; átérték, hogy Vörösmarty ünnepelésére, születésének száz éves fordulóján, a nemzet fog számot tartani, a nemzetnek kell számot tartania; mert az a nemzet, amely átélte egy évezred meg-rázó eseményeit, kiállotta a szorongatások legnehezebb óráit, végig járta a szenvedés vérző tövises útját, az a nemzet, mely ezer év alatt nem egyszer látta sirját, de állt a történelmi dicsőség hegyfokán is és mégis fényben és árnyban mindig megőrizé méltóságát és erkölcsi fenségének acélerejét, nem eshet a rut hálátlanság bűnébe épen azok iránt, a kik e Titáni erőnek kovacsolói voltak.

És a magyar nem is volt kegyeletlen nagyjai iránt soha...

Megmutatta ezt most is; mert a Vörösmarty Mihály emlékből fakadt ünnep minden mozzanatában egy ország méltó ünneplése volt.

Vörösmarty halhatatlan szellemének varázsa egy napra a mai Magyarország élő Phantsonjává tette városunkat.

Együtt láttuk itt azokat, akik a nemzet vezérei törvényhozás, kormányzat, politikában, tudomány, művészet és irodalomban s e fényes gyülekezet kart karba öltve egy szív és lélekkel áldozott Vörösmarty emlékének.

De bár az ünnep a nemzeté volt, egy fényes lapot tölt be a két testvér-törvényhatóság történet-könyvében is; mert övék vala a kitüntető szerencse, hogy az ünneplő Magyarországot vendégül fogadhaták; polgárai valának az ünnepély rendezésének tervezői s egyképen munkásai s kebelükben folyt le az ünnepély minden mozzanata.

E szép napok érzelmi hullámainak mélyén alakult ezen igazgyöngy, a koszoru eszméje is és partra hozta a két testvér törvényhatóság fejének lelkes buzgalma.

Az ideális szép eszme, hogy ama feledhetetlen nagy ünnep emléke méltó érc koszorúval külsőleg is megőrizésük, vízhangra talált számos törvényhatóság hazafias gondolkodásában s adományai-ból rövid idő alatt lehetővé vált az eszme megvalósítása.

Kedves kötelességként emlékezem meg arról, hogy e remek koszoru stílyt Rudnay Béla tehetséges szobrászunk tervezte s szalagján bevésve található az adakozó törvényhatóságok nevei.

Bizton hiszem, hogy hosszú időközön át sértetlenül fog fennmaradni a szobor méltó díszét s e hitben ajánlom Székesfejérvár polgárainak hazafias oltalmába.

hozza növekvő érdeklődéssel Gergő — és milyen volt az a bor?

— Milyen? azt kérdi komám, hogy milyen volt? A szine csak megtette, olyan volt, mint más boré, hanem mikor megkóstoltam, mikor az első korty lecsuszott a torkomon, akkor azt hittem, hogy az angyalokat hallom énekelni a menyekben.

— Igazán?

— Igazán bizony.

— Olyan jó volt?

Olyan. Az ecetfábrica valóságos méziz még ahhoz képest. Azt hittem, csoroszlyákkal futnak le a gégemen s lenn ugy veszekedtek a gyomromban, mint a falu kutyái, ha valamennyit egymásra uszítják. Azt hittem, azt a drága bort nem érem tul.

— De mégis csak túlélté.

— Tul biz én, hanem abba az ivásba belevesztett a gyerekek házassága. Tegye bolondá az öregapját. Ugy összevesztünk Józsi komám-mal; hogy a gyerekek mind e mai napiglan azt siratják. Folt se vállott abból a házasságból s a hányszor a gyerekek keserű ábrázatát látom, mindig el tudnám káromkodni magamat. Mindennek az a komisz legdrágábbik bor volt az oka, s ezért uram megfogadtam, hogy bárhova kerüljek, én mindig csak ordinárit iszom.

— Pincér, ordinárit ide nekem!

Kincs István.

Ez volt a nagy ünnep utolsó akkordja!

És most hozzád fordulok nagy zsoltárosa a hazaszeretnek, nemes lelkű örökgyója költői nyelvünk legszebb ékeinek.

Fogadjuk ünnepélyesen, hogy valamint az érc-koszorú leveleit nem éri hervadás, akként szívünkben a honfiai hála, kegyelet és rajongó szeretet hervadhatlanul élni fog emléked iránt.

Tekints le a lelkek örökhonából is e hazára, melynek letűnt dicsőségén oly gyakran elmerengett nagy lelkek s jövőjén nem egyszer néma borongás fogja el a szíved.

Vezessen utunkon nagy szellemed; legyen vezérünk a béke verőfényében s a nehéz küzdelmek óráiban mindenkoron.

Áldott emléked tiszta csillag-fénnyel ragyogjon késő századokig a magyar nemzet fölött.

Leikes élnézés közepette hangzott el a beszéd végszáva, a mit a »Szózat« szépen sikerült elnékelése követett.

Utána a vármegyéhez disztermében előkelő közönség előtt Jankó János a nemzeti múzeum ethnografiai osztályának egyik tagja tartott érdekes előadást a himzésekről, a melyeket a legkülönbözőbb vidékekről szerzett remek mintákkal élénkített. Elmondja, hogy ő maga is leült a himző vászon mellé és megtanulta előbb Kalotaszegen Gyarmathynénál a himzést, ugyanígy tett, midőn a finnek tűművészetét tanulmányozta s így a nép közé keveredvén, megkedvelte magát velük és ilyenformán sikerült neki a népies paraszthimzést fejlődésében, különböző mozzanataiban tanulmányozni. Bejárta Oroszországot, a finnek, vogulok, osztjákok, cseremiszek földjét, mindenütt kutatván azok után a régi vonások után, a melyek esetleg összefüggést mutatnak a mi népies himzőművészetünkkel. Magasztalólag emlékszik meg a Zichy-expedíció eredményéről, a mely óriási anyagi áldozatok árán oly gyűjteményt szerzett be a női kézimunkákból, a mely Európaszerte ritkítja pártját s a mi még fontosabb, Zichy Jenő gróf áldozatkészsége lehetővé tett egy olyan gyűjteményt, a mely a különféle nemzetek művészetének összehasonlítását lehetővé teszi. A mostani női munka-kiállításon ugyszólván csak a kalotaszegi kiállítás nyugszik magyar nemzeti alapon, továbbá Reé főkapitány családjának kiállítását a tót-mivomokom alapul.

Jankó János mindvégig felette érdekes s aktualis felolvasása folyamán a női-munka kiállításon a zsüri munkálatokkal is elkészültek a Budapestre kiküldött szakértők: Nendtwich Gusztávné, Gelléri Mór és Péterfy osztálytanácsos. Ugy Jankónak, mint a zsüri tagjainak tiszteletére d. u. 2 óraker diszebb volt a Magyar Király szálloda földszinti éttermében, melyen a város és megye előkelősége nagy számmal vett részt. A zsüri tagjait Zichy Jenő gróf, a kiállítás elnöke, Jankót Vértessy József ügyvéd, a Vörösmarty-Kör igazgatója lendülettel felköszöntöben éltette.

A kedélyes hangulatban lefolyt banket után a kiállítást tekintette meg az együttlevő előkelő közönség, a kik közül a budapestiek még az esti vonattal elutaztak.

UJDONSÁGOK

— **Keresztelő Alapon.** A milyen ritkán éppoly magasztos ünnepség folyt le f. hó 7-én Alapon. E napon vette fel ugyanis **Lóty Jenő**, izraelita nagybirtokos és neje, **Lóty Irén** és három kiskorú gyermekük a sz. keresztiséget azon felemelő szertartások között, melyeket a kath. egyház ilyen alkalmakra előir. Jóllehet rendkívüli időbe ment végbe az ünnepélyes aktus, mégis számosan voltak jelen a szer-

tartáson, mely új jövőt nyitott f. hó a nemes gondolkodású család előtt. A keresztelői tisztet **Vantsay Miklós** földbirtokos és özv. **Vantsay Sándorné** urnó teljesítette. Keresztelés után a családfők a bűnbánat érzelmel között járultak a sz. áldozáshoz. Megragadó látvány volt a három hófehér ruhába öltözött gyermek, kik gyermeki engedelmisséggel tartották ártatlan fejcskéiket az üdvöt eszközölő keresztvíz alá. E lelki ujjászületésben az apa: Jenő, az anya: Irén, a gyermekek: László, Borbála és György nevet kaptak. **Latics György** plebános a szertartás után az új hivekhez buzdító beszédet mondott. E meggyőző-dűs születe nagy lépéshez nem lehet megfelelőbbet mondani: boldog szülők, boldog gyermekek.

— A női munka-kiállítás kitüntetettjei.

Festetics Bennó gróf elnöklése mellett vasárnap mondott bírálatot a kiállított munkák felett a zsüri, melynek tagjai voltak: özv. Nendtwich Károlyné, Gelléri Mór és Péterfy tanácsos. A közreműködési oklevél adaitélését a bíráló bizottság a rendező bizottság elnöklésére bízta. A jegyzőkönyv nyomán közöljük a következőket: »A zsüri teljes melegséggel méltányolja azokat az érdemeket, melyeket **Zichy Jenő** gróf ur ő Excellenciája mint elnök és kiállító és **Szögyény Marich** Julia ő méltósága, kiállítási elnök a kiállítás sikere körül szereztek s felkéri a rendező bizottságot, hogy ezeknek az érdemeknek kellő módon való elismerésére találjon megfelelő alkalmat. A zsüri a maga részéről őszinte elismerést fejezi ki azokért a kiváló érdemekért, melyeknek bizonyára az lesz a legnagyobb jutalma, hogy e kezdeményezők példáját és az elnökök dicséretes buzgalomát minél szélesebb körben követik e város határain túl, az ország minden nevezetes göcpontján.« A kiállító közlő a bíráló bizottság díszoklevéllel 34, dicséret oklevéllel 132 s elismerő oklevéllel 126 kiállítót tüntetett ki. Hely szüke miatt ez alkalommal csak a díszoklevéllel kitüntetettek névsorát adjuk az alábbiakban:

Alcsuthi zárda, Gyarmathy Zsigáné (Bánffy-Hunyad), Allami nőiipariskola (Budapest), Halassy Melanie, Sajghó Ilma és gróf Zichy Nándorné (D-Adony), gróf Cziráky Antalné és Felhauer Scholasztika nővér (Lovasberény), Szily Juliska (Móór), Kolonics Teréz (Nadap), Állami ellemi isk. (P-Vasztyé), Elekcs Anna (Sár-Aba), gróf Zichy Paula (Zichyfalva), Verebi Vég Mária (Vereb). Helybeliek: Báró Jenőné, dr. Eisenbarth Károlyné, Felmayer Juliska, Gebhard Irma, Hang Mária, Hübnér Károlyné, Kenessey Amália, Kulecz Say Tekla, Macskássy Rózsa, Rechnitzer nővérek, Reé Istvánné, Reé Izabella, Say Istvánné, Székesfejérvári polg. iskola, Tóth Gézáné, dr. Trummer Gyuláné, Vértessy Matild, Vörös Szilárdné, Wertheim Imréné, Palánszky Vértessy Aranka.

— **Lelkigyakorlatok.** Tomcsányi Lajos Jézus-társasági atya, a »**Ferenc József**« nőnevelde nagytermében intelligens hölgyek részére 3 napi sz. gyakorlatot tart. A bevezető sz. beszéd ma este 5 óraker vette kezdetét. A következő 3 napon délelőtt 10, délután pedig 5 óraker fognak a sz. beszédek tartatni.

— **A Fejérmegyei Kör** a Somogy-Csurgói Kör közreműködésével Vörösmarty Mihály születésének százegyedik évfordulója alkalmából szép ünnepélyt rendezett Budapesten vasárnap az új város háza nagytermében. A nagytermet zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség, a kik között ott voltak **Városvy Gyula** székesfejérvári püspök, **Szalay Imre** és **Vargha Gyula** miniszteri tanácsosok, **Madarász József** és **Rákosi**

Viktor országgyűlési képviselők, **Ilosvay** megyetemi rektor s még igen sokan. Az ünnepet a megyetemi Mérnök-Dalaskör nyitotta meg a »Szózat-tal, melyet a közönség állva hallgatott végig. Ezután Kiss István a Fejérmegyei Kör elnöke mondott szép megnyitó beszédet. Majd Melha Armand Varga Gyulának alkalmi ódáját szavalta el igen hatáson. Ezután dr. **Ferenecy József** megyetemi tanár tartott felolvasást »Emlékezés Vörösmartyra« cimen. **Maller Béla** szavalta el azután »Szép Ilonkát«, majd **Hajnal Sándor** és **Édes Jenő** »Marót bán-ból« adtak elő egy részt. **Szabó Alajos** a »Vén cigányt« szavalta el és ezután **Molnár Aladár** szép záróbeszédet mondott. A dalaskör végül a Himnuszt énekelte el.

— **Jótékonyág.** Várkonyai **Bogyay Andor** ur a női kézimunka-kiállításról több igen sikerült fényképet készített és levelező-lap alakban az Erzsébet-népkonyha javára szives volt felajánlani, ezen nagylelkűségéért a jótékony adakozónak hálás köszönetemet nyilvánítom. **Szögyény-Marich Julia**, védnök.

— **Meghalt . . . Meghalt . . .** Mily könnyű ezt kimondani, mily nehéz átérzeni! Nem is tudja, nem is érzi át ezt mindenki, csak azok, akiknek már nagyon közelállójukat ragadta el a szomorú halál, de még ezek között is csak azok a kevesek, akiknek mélyen érző szeretetteljes szívük van. Kedves lány, jó lány volt a kis **Kreutz** Mariska, akit a legodaadóbb szülői, legforróbb testvéri szeretet verőfényéből szőlított el a Mindenható, a mindeneget keblére ölelő mennyei szeretet. Ne sirjatok ti kétségbeesett szülők, ne keseregjetez szerető testvérei a boldogultnak, ha igazán szerettétek az élt, még jobban szerethetitek azt a kis angyalt odafönn, aki a jó Isten számolyánál buzgó könyörgéssel emlékezik meg rólatok, akik őt itt e földön úgy szerettétek!

A gyszaló család a következő jelentést adta ki:

Kreutz János és neje szül. **Kovács Karolin** és gyermekeik: **Karolin, Jóska, Jani** és **Annuska**; maguk, valamint az összes rokonság nevében fájdalmas szívvel jelentik, hogy drága jó leánykájuk, testvérük és rokonuk **Kreutz** Mariska, a »**Ferenc József**« nőnevelő intézet polg. isk. III. oszt. növendéke f. hó 10-én reggel 1/6 óraker, hosszas szenvedés és a halotti széntségék átjatos felvétele után, életének 14-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott hült teteme f. hó 11-én d. u. 3 óraker, a rom. vallás szertartása szerint fog a Szt. István-tér 1. sz. gyászaházból a »Feltámaszási« (csutora) temetőben nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a korán elhunyt lelki üdvéért ugyane hó 11-én reggel 7 óraker fog a székesfejérvári, Mindenhatonak bemutatattni. Székesfejérvár, 1901. december 10-én. A béke angyala virasszon siri álma felett!

— **Értesítés.** A cégbejegyzési kötelezettség pontos bejelentésének hatályosabb ellenőrzése tárgyában a nm. kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi november hó 9-én 73294. szám alatt kelt leiratával felhívta a budapesti keresk és iparkamarát, hogy a kerületében levő és a háziipar körét meghaladó, de törvényszékiileg be nem jegyzett cégek tekintetében, továbbá a kereskedelmi cégjegyzékbe még bejegyzett, de tényleg már nem létező cégek törlése iránt a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Ezen miniszteri leirat alapján felkértem a keresk és iparkamara részéről annak megállapítására, hogy a nékem beküldött cégjegyzékekben foglalt cégek közül, a melyek Székesfejérvár szab. kir. kir. város és Fejérmegye területén lévő bejegyzett cégeket tartalmazza, melyek volnának töröndök és mely oknál fogva; továbbá azokat a kereskedői és ipari vállalatokat, a melyek a cégjegyzékben nem fordulnak elő, holott üzletük a kisipar körét meghaladja és ennél fogva cégüket bejegyzettni tartoznának. Tisztelettel értesítem ezek után az érdeklét kereskedő és iparos urakat

hogy a fennebb említett névjegyzék december hó 19-éig irodában bármikor megtekinthető, oly célból, hogy a kereskedő és iparos urak a cégjegyzésre vagy törlésre vonatkozó megjegyzéseiket megtehesék. *Wertheim Ármin*, a budapesti keresk. és iparkamara tagja

— **Meghívó.** A székesfejvári m. kir. főreáliskola ifjúságának, »Vörösmarty« önképzőkörre halhatatlan koszorú költségek Vörösmarty Mihály emlékére 1901. december hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor díszgyűlést rendez. Műsor: 1. »Hymnus« éneklés az ifj. énekkar. 2. Megnyitó beszéd, előadja Schmidég A. VIII. o. t. 3. »Apotheosis« Váradi Antaltól, szavaija Singer Ernő VI. o. t. 4. »Résignation« Dancla Károlytól hegedűn előadja Engel F. VII. o. t. zongorán kíséri Magyar Pál ur. 5. »Vörösmarty emlékezete« felolvassa Háhn Adolf tanár ur. 6. Részlet Vörösmarty »Marót-bán«-jából, előadja Marót — Tehel F. VII. o. t. Bod — Fábán J. VIII. o. t. 7. »Népdalok« éneklés az ifj. énekkar. 8. »Vén cigány« Vörösmartytól szavaija Burger S. VII. o. t. 9. »Szózat« éneklés az ifj. énekkar.

— **Fejérvári betyár-virtus.** Tóth Ferenc Haltér 13. sz. alatti lakos vendéglőjében mulatott Halász István és Halász György, a kik a mellett, hogy testvéreknek vallják magukat, a verekedésben sem maradnak el egymástól. Mikor már a mulatságnak tegnap végére jártak, fizetésre kerülve a sor, rendes szokás szerint pénzhányt konstatáltak, a minék természetesen csak verekedés lehetett a vége. Velük tartott Csáder Ferenc cipészsegéd is. Ugy 9 óra felé járt az idő, midőn Rabi József rendőr értesült a verekedésről, bement a kocszmába, rendet akart csinálni, ámde Halász István torkon ragadta a rendőrt, néhányszor meg is ütötte, a másik Halász pedig hátulról deklinálta a védtelet. »Kapóra jöttél, te büdös disznó! Megálljatok, majd egyenként kerül rátok a sor!« Hangzott a Halászok legénykedő kiáltása, miközben Rabinak sikerült valahogy kimenekülni. A Ponty vendéglő sarkán ismét elcsipték, ekkor azonban már Fekete és Osváth rendőrök is odaérkeztek s egyébb mód hiányában kivont karddal fékeztek meg a dühöngő legényeket. Márkus Béla, Grotz Kálmán és Gáncs István is közbeléptek s így sikerült Halász Istvánt elcsipni, György megugrott. Persze, hogy a kihallgatáson az ilyen verekedő fickó nem emlékszik semmire sem. Hatóság elleni erőszak büntette miatt kerülnek a törvényszék elé.

— **Felismert lopott kendő.** Varga Györgyné polgárdi-i lakos immár egy éve bucsut vett téli kendőjétől s már-már el is feledte, midőn a napokban találkozott vele a sógornője Sári Sándorné szül. Varga Erzsébet fején. Nagyon jól ismerhette a saját tulajdonát, mert a sárga kendő azóta fekete színt öltött s ennek dacára váltig erősítette, sőt a csendőrségnél is bejelentette, hogy sógornője lopta el a kendőt. Sáriné persze ezt sehogy sem akarta elismerni, hogy a kendő lopott, de annyit nem tagadott, hogy a kendő sárga volt, ő találta s be is festette. Hosszu tagadás után végre mégis beismerte, hogy biz ő volt a tulaj. Az úgy a bíróság elé kerül.

— **A haragos boszúja.** Süle Pál zámolyi lakosnak régi haragosa már Szentgyörgyi István földije, a ki — mivel a napokban ismét összekülönböztek — egy ásoval boszúból minden ablakát beverte, közben persze nem épen kitüntetett titulusokkal illetve régi ellenlábását. A békítést a haragos felek a bíróságra bízzák.

Hivatásának hetegő. Ha a béres álláshoz hivatás kell, úgy Németh István csákerényi béres annak az áldozata. A négyes fogat kemény parancsszava mellett, na meg egy kis ostorbiztatással ellenkezés nélkül kifogástalanul ballagott s a Csálé vagy a Hajsza csak félve tekinthetett s a ércszavú kommandásra, csak egy volt a sok közül, mely megtagadta az engedelmességet, sőt kikötött Némethel. Tegnap ugyanis az istállóban egy kegyetlen legyintés után a kezét úgy megharapta, hogy a súlyosan sebesült bérest a helybeli Szent-György kórházba kellett szállítani.

— **Uj törzsmesterek.** A VI. sz. csendőrküreti parancsnokságnál megtartott törzsmesterei vizsgák sikeres lezárása után Farkas Illés, Babcsák István és Mészáros József csendőrmesterek törzsmesterekévé lőnek előléptetve.

— **Névvaltoztatás** Keszner Imre csákvári illetőségű budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel »Kertész«-re változtatta.

— **Tűz a vidéken.** Pátkáról írják lapunknak, hogy ott a napokban Talián Vilmos földbirtokos uradalmában tűz ütött s csakis a gyorsan alkalmazott oltási munkálatok gátolták meg a szél folytán könnyen beállótt nagyobb veszélyt. A gépész lakásának tetőzetén jelentkezett a tűz, tovább azonban nem terjedt. A kár 30: korona, mely biztosítás folytán megtérül. A megejtett vizsgálat a tűz keletkezésének okát eddig nem tudta megállapítani.

— **Déli vasút.** F. 47 december hó 1-én a Nagykanizsa-lajta-szentmiklós határszéli vonalon Oszkó és Molnári állomások között fekvő »Vasvár«, valamint az ugyanazon vonalon Molnári állomás és Ilermán megállóhely között fekvő »Dömötöri« személy- és podgyászforgalmi megállóhelyek bezárásával egyazon vonalon Oszkó és Molnári állomások között a 119:462 kilométer szelvényben »Vasvár«, Molnári állomás és Hermán megállóhely között a 108:245 kilométer szelvényben »Dömötöri« elvezetéssel összes szállítási szolgálatra berendezett állomások fognak megnyitni. Nevezett állomásokon oly áruk, melyeknek kezeléséhez homlokkrakodó okvetlenül szükséges, sem fel, sem ki nem adhatók. »Vasvár« és »Dömötöri« állomások állami és magántáviratok kezelésére is fel vannak hatalmazva korlátolt nappali szolgálattal. Mindkét állomás marharakodó is engedélyeztetett. — Az üzletigazgatóság.

— **Baleset a gép mellett.** Szabó János csákerényi illetőségű keresztesi lakos tegnap az ot-tani urodalomban a szecskavágó mellett dolgozott, illetve annak az etetésével foglalkozott. Szinte gépiesen, minden óvatosság nélkül végezte feladatát s épen ez okozta szerencsétlenségét. Egy óvatlan pillanatban ugyanis elkapta a gép a balkezét s a kézfelet az alkar felével együtt szétromcsolta. Az első segélynyújtás után beszállították a helybeli Szent György kórházba, a hol a szerencsétlen embert még e hét folyamán amputálni fogják.

— **Elcsipett tolvajok.** Megirtuk annak idején, hogy Goldschmid Izidor Szögyény-Marich-utcai boltja elől egy vég szövetet elloptak. A rendőrségnek sikerült a tetteseket elfogni Klein Dávid csabrendeki (Zala m.) és Diósi József helybeli suhancok személyében, a kik — miként bevalottak sok lopáson törték a fejüket, sőt legközelebb valamelyik ékszerüzlet kirablását tervezték. Ez utóbbi tervükön már a járásbírósnál gondolkozhatnak.

Szlávik Zsigmond diszmküereskedő karácsonyi, ujévi s egyéb alkalmi ajándéktárgyaira felhívjuk a közönség figyelmét. Tetemesen leszállított árak.

SZÍNHÁZ.

1901. december 7.

Milliók a hó alatt. Regényes színmű 5 képből. Angol eredetiből magyar színre alkalmazva. Egy csomó becsületes ember, egy pár gazember, kellő mértékű összeütközések az érdekek harcában, egy kis szerelem, egy kis utazás, néhány revolver és kész a regény. Ha most az egyik másik gazemberből komikus alakot faragunk, nótáztatjuk őket, a becsületes leányt, akinek egészen komoly drámai szerepe van, énekeltejtjük, csillagot rugatunk, sőt bukfencet hányatunk vele, kész a színmű. A fenti darabnak főalakja egy dektív, aki annyira belerögzött a becsületeségsbe, mint ellenfele, a kalandor a gazemberségsbe. A darab végén természetesen a becsületeségs győzedelmeskedik, sőt, hogy követendő példaul szolgáljon, meg is jutalmazza őt a szerző: ad neki egy szép lányt feleségül és még hegyébe két millió font sterlinget. (Ennyiért tán még Kecskeméthy is becsületes maradt volna.)

Ami az előadást illeti, Déry (Briggs) passzióval, erős hatással játszott. Szalóczy Irén (Harding Edith) szerepe rokonszenvenessé és siker dolgában fölért az óvével; igen szépen énekel, de az ő

szerepéhez csak legjobban illett az az egyhangu, kedves kis románc, amit Briggs lakásán a saját, ügyes zongora kísérete mellett elénekel. Havas (Tomkins) nem a legnagyobb szerencsével botlott át szerepének nehézségein és csak az első és második képben talált a rendes keréknyomba. Dulich Mariska (Kató) igazi, csapodár pincérfrajla volt. Jók voltak még Tisztay (Saylor), Szilágyi (Gay) és Percel Mari (Peeliné).

1901. december 8. Délután.

A kis szökevény. Operett. Telt ház előtt játszottak, tehát jó kedvű is volt; nevetek is annyit, mint a publikum. Dulich Mariska (Vinni-efrid) kecsesen táncolt, kedvesen énekel az ő lehetetlen vékony kis hangján; a párja Ferenczy (Edwárd) is elég jó volt. Érdekes volt a másik pár: Tisztay (Tamarind), aki folyton mókázott és Huckstädt Irén, aki folyton nevetett. Jók voltak még Halmay (Flipper), Kalmár (Leonello) és Árnay (Codle). Ni! a kis Fótit (Alice) majd kifeleltük, pedig sikkes szobalány volt.

1901. december 8. Este.

Milliók a hó alatt. Elegendő számú közönség előtt elegendő mértékben sikerült előadás. A felső ház (a karzat) ma egészen elhibintotta a — dolgát: a komoly jelenetekbe édesen belekacagott, a vidámaknál meg elszontyolodott. A Panni például akkor siránkozott, mikor Szalóczy azt a sikerült bukfencet csinálta; félt, hogy megütötte a — magát. A mellékszereplők unalmasak voltak a sokféle szereptől, amit nyakukba raktak. Tegnap is, ma is volt kettőnek a neve a színlapon, a kik a játékban nem szerepeltek, ezt is csak kórista-készletnek kellett eljászani.

1901. december 9.

Vörös talár. Dráma. Az a kevés jelenlevő közönség is unalmasnak találta a darabot, pedig az előadás sikerült. Halmay (Mouzon) tökéletes alakítást mutatott be, Lányi (Yanetta) remek jeleneteket produkált és Déry is szépen játszott. Jó volt ma Havass (Etchepare) is.

Szól.

— **Déry Béla** szerdai jutalomjátékára már is nagy a közönség érdeklődése, kíváncsiak az érdekes szerepre, amely abban a darabban jut a művészeknek.

Pontos kiszolgálás. **Vegyünk** **Pontos kiszolgálás!**

Osztálysorsjegyet

$\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$

K. 4.— 8.— 16.— 32.—

Húzás december 18 és 19-én

Mészáros Miklós

m. kir. szab. osztály sorsjegy főuradójából.

Bpest, VIII. József-körut 22/24.

Megrendelés és a pénz megküldése postautalványon.

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást, ásást, szivattyu-javitást, vízvezeték és fürdő-berendezéseket. Minden e szakba vágó munkát jutányosan és pontosan végez.